

Sygn. akt IV U 806/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2018 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania M. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 12 września 2017 r. Nr (...)

w sprawie M. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wysokość renty rolniczej

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż M. K. jest uprawniony do wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej od dnia 1 października 2017 r.

Sygn. akt: IV U 806/17 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 12 września 2017r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie przepisów ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników wstrzymał od 1 października 2017r. wypłatę na rzecz M. K. części uzupełniającej renty rolniczej wskazując na prowadzenie przez ubezpieczonego działalności rolniczej.

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony M. K. zaskarżając ją w całości i wnosząc o wznowienie wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej. W uzasadnieniu stanowiska wskazał, że nie prowadzi działalności rolniczej i nie wiedział, że żona rozwiązała umowę dzierżawy z 2012r. (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przywołując argumentację wskazaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Podniósł, że w dniu 7 września 2017r. ubezpieczony złożył w organie rentowym oświadczenie o rozwiązaniu umowy dzierżawy zawartej między B. I. i żoną ubezpieczonego A. K. a R. N. (1) w dniu 15 marca 2012r.. W tych okolicznościach organ rentowy uznał, że ubezpieczony nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, gdyż jego małżonka jest współwłaścicielką gospodarstwa rolnego o powierzchni ponad 1 ha (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony M. K. od 14 sierpnia 1998r. uprawniony jest do stałej renty rolniczej (decyzja z 16 września 1998r. o przyznaniu renty rolniczej k.36-37 akt rentowych). Od 1 czerwca 2016r. ubezpieczony uprawniony jest również do dodatku pielęgnacyjnego (decyzja z 21 lipca 2016r. o przyznaniu dodatku pielęgnacyjnego k.154 akt rentowych). Ubezpieczony cierpi na zwyrodnienie siatkówek obu oczu w przebiegu wysokiej i postępującej krótkowzroczności oraz zaćmę wikłającą obu oczu, co skutkuje praktyczną ślepotą obu oczu z zachowaniem widzenia teleskopowego. Ponadto cierpi na cukrzycę 2 typu insulinoniezależną (orzeczenie lekarza rzeczoznawcy KRUS z 19 lipca 2016r. k.152-153 akt rentowych).

Opisany stan zdrowia ubezpieczonego powoduje, że nie jest on w stanie pracować w gospodarstwie rolnym i faktycznie od szeregu lat nie prowadzi działalności rolniczej. Działalności takiej nie prowadzi również żona ubezpieczonego A. K. opiekująca się niepełnosprawnym od urodzenia synem R. K. (orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dotyczące syna ubezpieczonego R. K. k.78, 103 akt rentowych). Ubezpieczony i jego żona A. K. są właścicielami gospodarstwa rolnego o powierzchni ponad 6 ha, położonego na terenie gminy P. powiat (...) we wsiach R., K.. Na mocy umowy dzierżawy zawartej w dniu 20 marca 2012r. ubezpieczony i jego żona wydzierżawili powyższe gospodarstwo na okres 15 lat P. B. (umowa dzierżawy z 20 marca 2012r. k.111 akt rentowych). W dniu 20 kwietnia 2015r. ubezpieczony i jego żona oraz P. B. rozwiązali powyższą umowę dzierżawy (oświadczenie z 20 kwietnia 2015r. o rozwiązaniu umowy dzierżawy z 20 marca 2012r. k.129 akt rentowych). Jednocześnie w tej samej dacie, tj. w dniu 20 kwietnia 2015r. ubezpieczony i jego żona zawarli nową umowę dzierżawy gospodarstwa rolnego, na mocy której gospodarstwo to wydzierżawili na okres 10 lat J. K. (umowa dzierżawy z 20 kwietnia 2015r. k.128 akt rentowych).

Żona ubezpieczonego A. K. oraz jej rodzeństwo – siostra B. I. i brat R. N. (1) nabyli w udziałach po 1/3 każde z nich gospodarstwo rolne po rodzicach żony ubezpieczonego, położone we (...) gmina P. i Ł. o powierzchni niespełna 6 ha. Na mocy umowy dzierżawy z 15 marca 2012r. i aneksu do tej umowy z 21 marca 2012r., żona ubezpieczonego za zgodą współwłaścicielki – siostry B. I. wydzierżawiła bratu R. N. (1) swój udział w przedmiotowym gospodarstwie rolnym. Umowa została zawarta na okres 10 lat (umowa dzierżawy z 15 marca 2012r. i aneks do tej umowy z 21 marca 2012r. k.164-165 akt rentowych).

W dniu 7 września 2017r. wpłynęła do organu rentowego kopia oświadczenia z 7 września 2017r. o rozwiązaniu przez żonę ubezpieczonego oraz jej rodzeństwo B. I. i R. N. (1) w/w umowy dzierżawy z 15 marca 2012r. (kopia oświadczenia z 7 września 2012r. o rozwiązaniu umowy dzierżawy k.163 akt rentowych).

Wobec rozwiązania przez żonę ubezpieczonego oraz jej rodzeństwo umowy dzierżawy nieruchomości z 15 marca 2012r. organ rentowy stwierdził, że ubezpieczony nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, gdyż jego żona jest współwłaścicielką gospodarstwa rolnego i zaskarżoną decyzją z 12 września 2017r. zawiesił wypłatę 100% części uzupełniającej renty rolniczej przysługującej ubezpieczonemu (zaskarżona decyzja z 12 września 2017r. k.168 akt rentowych).

Ubezpieczony i jego żona A. K. nigdy nie użytkowali nieruchomości rolnych, które żona ubezpieczonego nabyła po rodzicach (w udziale 1/3). Od chwili śmierci rodziców żony ubezpieczonego przedmiotowe gospodarstwo rolne użytkował brat żony ubezpieczonego – R. N. (1) zamieszkujący przez cały czas na terenie tego gospodarstwa – we wsi L.. R. N. (1) uprawiał to gospodarstwo również po rozwiązaniu z dniem 7 września 2017r. w/w umowy dzierżawy zawartej w dniu 15 marca 2012r. z siostrami A. K. (żoną ubezpieczonego) i B. I.. W dniu 8 stycznia 2018r. w sprawie I Ns 1125/17 przed Sądem Rejonowym w Siedlcach zapadło postanowienie o zniesieniu współwłasności nieruchomości rolnych, których współwłaścicielką była żona ubezpieczonego. Na mocy tego postanowienia całość nieruchomości rolnych otrzymał na własność R. N. (1) – brat żony ubezpieczonego (zeznania świadków: A. K. i R. N. (1) k.10-10v akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonego k.9v-10 akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego M. K. okazało się uzasadnione.

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe wykazało, że wbrew stanowisku organu rentowego ubezpieczony nie prowadzi działalności rolniczej i nie prowadził jej od 7 września 2017r. Jak wynika z powyższych ustaleń Sądu, w dniu 7 września 2017r. żona ubezpieczonego rozwiązała umowę dzierżawy zawartą w dniu 15 marca 2012r., na mocy której wydzierżawiła swojemu bratu R. N. (1) przysługujący jej udział w gospodarstwie rolnym po rodzicach. Z faktu rozwiązania tej umowy organ rentowy wyprowadził wniosek, że ubezpieczony nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, gdyż jego żona jest współwłaścicielem gospodarstwa rolnego i na tej podstawie od 1 października 2017r. zawiesił wypłatę na rzecz ubezpieczonego 100% części uzupełniającej renty rolniczej.

W ocenie Sądu powyższe stanowisko organu rentowego i podjęta decyzja o zawieszeniu wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej są błędne. Zgodnie z art.28 ust.1 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008r., Nr 50, poz. 291 ze zm.) wypłata renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust.2-8, jeżeli rencista prowadzi działalność rolniczą, przy czym zgodnie z ustępem 4 powyższego przepisu uznaje się, że rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego. Analiza okoliczności sprawy pokazuje, że organ rentowy dokonał błędnej wykładni przepisu art.28 ust.4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i doszedł do niewłaściwego wniosku, że na skutek rozwiązania przez żonę ubezpieczonego A. K. umowy dzierżawy, ubezpieczony od 1 października 2017r. nie jest uprawniony do pobierania części uzupełniającej renty rolniczej. Wynikało to z przyjęcia przez organ rentowy założenia, że samo bycie właścicielem lub posiadaczem nieruchomości rolnej (tu przez małżonka rencisty) jest równoznaczne z prowadzeniem działalności rolniczej. Jednakże w ocenie Sądu powyższy przepis nie reguluje wyczerpująco sytuacji, w których uzasadnione jest przyjęcie, że rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, ale wskazuje jedno z kryteriów, kiedy należy uznać, że rencista nie prowadzi działalności rolniczej. Z przepisu tego nie wynika w szczególności, że przez sam fakt, iż rencista lub jego małżonek jest właścicielem gospodarstwa rolnego, uzasadnione jest przyjęcie, że rencista ten nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. W ocenie Sądu o tym, czy rencista prowadzi działalność rolniczą decyduje każdorazowo stan faktyczny, a zatem fakt, czy dana osoba rzeczywiście prowadzi działalność rolniczą - pracuje w gospodarstwie rolnym. Na stanowisku takim stoi również Sąd Najwyższy (vide: uchwała SN z 6 maja 2004r., II UZP 5/06, OSNP 2004/22/389). Z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu, opartych o zeznania świadków, w tym żony ubezpieczonego i jej brata R. N. (1) oraz zeznania samego ubezpieczonego wynika, że żona ubezpieczonego oraz sam ubezpieczony nigdy nie prowadzili działalności rolniczej na nieruchomościach po teściach ubezpieczonego. Nieruchomości te po śmierci rodziców żony ubezpieczonego nieprzerwanie użytkowane były przez brata żony ubezpieczonego – R. N. (2). Stan taki miał miejsce również po dniu 7 września 2017r. ,tj. po rozwiązaniu w/w umowy dzierżawy z 15 marca 2012r., które to rozwiązanie - jak wynika z zeznań A. K. – motywowane było zamiarem sprzedaży nieruchomości, a nie chęcią podjęcia przez nią uprawy tychże nieruchomości. Ostatecznie zaś – na mocy zniesienia współwłasności przez Sąd Rejonowy w Siedlcach - wyłącznym właścicielem tych nieruchomości jest właśnie R. N. (1) (vide: ustalenia faktyczne). W ocenie Sądu przeprowadzone dowody nie budzą wątpliwości co do ich wiarygodności. Zeznania świadków są spójne, logiczne i korespondują z zeznaniami ubezpieczonego. Dodatkowo wskazać należy, że ubezpieczony od lat uznany jest za osobę całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym, a od kilku lat również za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji. Ubezpieczony i jego żona od lat nie prowadzą działalności rolniczej (swoje gospodarstwo rolne wydzierżawili) i poza wszystkimi w/w argumentami wskazać również należy, że sprzeczne z doświadczeniem życiowym byłoby przyjęcie że ubezpieczony i jego żona wydzierżawili własne gospodarstwo, ale podjęli działalność rolniczą na gruntach po rodzicach żony ubezpieczonego położonych około 10 km od miejsca ich zamieszkania.

Mając na uwadze powyższe okoliczności na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.